

Lovsang-skeptiker

Lovsang

Kristen sang- og musikk: Tidligere har jeg kritisert bruken av pipeorgel som hovedinstrument i kirker. I samme sammenheng rettet jeg også litt kritikk mot enkelte tradisjonelle salmer, og jeg er heller ikke begeistret for gospel. Nå har turen kommet til å kritisere og å være skeptisk til deler av den **moderne lovsangen!** Jeg er en lovsang-skeptiker. På møter med mye lovsang kjeder jeg meg ganske så fort.

Mange miljøer spesielt innenfor den frikirkelige leir (karismatiske miljøer m. m.) benytter seg av “**moderne lovsanger**” og lovsangsrytmer. Slik musikk ligger ofte litt nærmere opp mot den musikken jeg liker. Imidlertid finnes det fra 1990-tallet en del platte og repeterende lovsanger som burde ha blitt sendt til glemselens hav. Jeg vil heller ikke frifinne all moderne lovsang fra kritikk.

Lovsang er slik jeg ser det er i en del tilfeller en **innadvendt, repeterende og meditativ musikkform** (og melankolsk?) for å skape den rette stemningen og atmosfæren (massesuggesjon). Sangen og musikken appellerer til de kristnes **følelser**. Jesus Kristus blir æret, tilbedt og opphøyet, men **den dypere forkynnelsen** (til oppbyggelse og omvendelse) via sangen er det ofte dårligere med. Ofte er det **lite mangfold**, i hvert fall tekst- og innholdsmessig (og også ofte stilmessig). Lovsang vil neppe bli forstått av folk flest med sitt innadvendt, ekskluderende “stammespråk”.

(Mye av teksten som er gjengitt i denne artikkelen stod tidligere som underpunkt i artikkelen “Kirkemusikk og kirkeorgel”. Nå har dette som omhandler lovsang blitt flyttet over til denne artikkelen som kun omhandler dette temaet.)

Ja, jeg er en selverklært skeptiker av enkelte former for lovsang. En god del av lovsangene har et platt, monotont og gjentakende innhold, og melodi, rytme og lydbilde som ikke appellerer til meg. Salmer på den annen side kan igjen bli litt vel “tunge” og høytidelige med gammelt (uforståelig) språk.

Lei av lovsang

Lovsangen kan kanskje kalles for **lyden av tilbedelse**. Det er tilbedelse av Bibelens treenige Gud (Gud fader, Jesus og den hellige ånd) som er i fokus. Lovsang – om enn i litt andre musikalske uttrykk enn dagens – er det skrevet om i Bibelen, så sånt sett kan vel lovsang sies å være Bibelsk.

Jeg har registrert at det finnes et relasjonsnettverk mellom folk som driver med lovsang i ulike former rundt i landets menigheter. Nevne nettverk har nettsiden lovsang.no, og de har f. eks. arrangert lovsangskonferansen “Lovsang 19”.

Selv tror jeg nesten at jeg pådro meg en **overdose med meningsløs og overdrevet bruk av lovsang på 1990-tallet**. Gikk under studietiden i en pinsemenighet hvor mye av musikken i menigheten var av typen lovsang, og hvor mange også kjøpte kassetter eller CD-plater med lovsang på i tillegg. En del av lovsangene bestod av bare noen få ord som ble gjentatt til det kjedsommelige. Dessuten var ikke alltid arrangementene eller melodiene noe særlig å skryte av heller. Platte greier med andre ord.

Fra en tidligere skrevet artikkel gjentar jeg følgende:

Om såkalt kristen musikk: Det har opp gjennom tiden blitt gitt ut en del "kristen musikk" med lav kvalitet som neppe hadde blitt gitt ut på det profane markedet. Selv har jeg gjort mange tabbekjøp av dårlig musikk i ungdommen fra firmaet som på den tid hadde navnet Master Music og solgte/formidlet kristen musikk her i Norge. Musikken fikk gjerne god omtale i deres informasjonsblad for i praksis å vise seg å være av dårlig kvalitet.

Av og til sier man at alt var mye bedre før. Når det gjelder kristen musikk må jeg helst si det motsatte. Utvalget og kvaliteten på dagens kristne artister er nok bedre enn i min ungdom. Enkelte artister liker ikke stempelet "kristen artist", og hvis man tar med artister og grupper som satser på det vanlige kommersielle markedet, men som har stått fram som troende blir utvalget virkelig bra.

Mennesker i lovsang

Det jeg kaller kristen musikk kan være av typen lovsang, men jeg for min del tenker også på kristen pop eller rock. Denne artikkelens tema er lovsang, og innenfor denne kategorien har det vært **en god del dårlig musikk som ikke burde ha sett dagens lys**. Ting har blitt bedre i de senere år, men fortsatt forstår jeg meg ikke helt på en god del av lovsangen. Forsatt mener jeg at en del av den er for dårlig og ikke helt holder mål.

Dagens lovsang

Lovsangen skal vel ha godt trøkk (punch), dyktige musikere, gode sangere osv. Det kan vel i enkelte tilfeller nesten bli **en konkurranse menigheter / forsamlinger og lovsangsteam imellom om å ha den beste lovsangen**. Det gjelder å ha den feteste, beste og fineste lovsangen, den mest fengende lovsangen og gjerne også de peneste lovsangerne (billedskjønne).

David André Østby er et eksempel på en kjent og moderne produsent/forfatter av moderne lovsanger her i kongeriket Norge. Det er driv i musikken og lydbildet i hans lovsanger, men tekstmessig blir det noe platt og kristen-internt hvis du spør meg. Internasjonalt er Hillsong kjent for sin musikk, og jeg mener samme kritikk som tidligere framsatt mot lovsang kan rettes også mot deres musikk. (Jeg har noe musikk innenfor sjangeren lovsang i min Spotify-liste, men jeg har en "stygg" tendens til å hoppe videre til neste sang når noen av lovsangene dukker opp i tilfeldig rekkefølge-avspillingen.)

Mer om dagens lovsang

For meg virker det av og til som om lovsangen benyttes som møtetryll. Stemningen skal skapes (piskes opp) og en form for massesuggesjon skal finne sted. Lovsangen kan gå på bekostning av og fortrenge selve forkynnelsen.

De som forsvarer lovsang vil gjerne si at lovsangen har følgende hensikt:

- Bidrar til tilbedelse av og peking på Gud.
- Kan få satt Gud og Jesus i sentrum for vårt fokus.
- Kan virke som en (enorm) kraft fra det høye.
- Den kan hjelpe oss med å tilbe Gud når vi selv går tomme for meningsfulle ord.

Jeg er fullt klar over at lovsang er omtalt i Bibelen flere titalls ganger. Imidlertid er jeg neppe sikker på at den Bibelske lovsangen har så mange likhetstrekk med dagens praktiserende og moderne lovsang? Selv velger jeg i hvert fall å stille meg litt skeptisk til overdreven bruk og fokus på lovsang.

Det virker innimellom at de som er svært opptatt av lovsangen også forventer å få noe i retur (helbredelse, sterkt møte med Gud osv.) fra Gud pga. de er så flinke til å lovsynge. Slik gjerningskristendom finner jeg ikke i samsvar med Bibelen. Gud er neppe avhengig av vår lovprisning for å kunne være vår allmektige fader. Vi er frelst av nåde ved tro og ikke pga. våre gjerninger i form av f. eks. pen og tilbedende lovsang.

Det er til tider lite variasjon i lovsangen. Tekstene kan være gjentakende og banale med platte tekster. Dessuten er det lite rom for sorg og klage i sangene, mens opphøyelse av Gud vektlegges (vel) sterkt.

I enkelte miljøer opptatt av lovsang kan det bli et ALT FOR stort fokus på sang og musikk. Det musikalske fortrenger rett og slett god gammeldags forkynnelse. Møtene kan minne mer om rene konserter enn Gudstjenester. Det kan etter mitt syn bli litt kjedelig og monotont med masse lovsang.

Enkelte påstår at lovsang skal bidra til å gjøre gudstjenestene mer tilgjengelige for dem som vanligvis ikke går i kirke. For min del mener jeg at lovsangen kan virke vel så fremmedgjørende som andre musikkformer. Lovsang og andre musikkformer kan fungere både samlende og splittende for en menighet.

Se også mine [kritiske tanker til at Intro blir del av Hillsong Norway](#).

En del av lovsangen kan innebære et uheldig fokus på **prestasjoner og å prestere**. Man synger for å oppnå noe, f. eks. den riktige stemningen og et sterkt (følt) møte med Jesus og det åndelige. Lovsangen inneholder manifestasjoner om guds nærvær, og det blir mye fokus på Gudsopplevelser. Det rundt – **opplevelser, følelser og erfaringer av Guds nærvær** – blir i enkelte tilfeller viktigere enn Gud selv og andre sentrale sannheter fra Bibelen.

Avisen [Vårt Land](#) stiller 5. april 2019 spørsmålet: "Legger moderne lovsang for mye vekt på følelser og erfaring?" Nei, hevder «selvsagt» sentrale lovsangsledere. De er uenige i at dette er et problem, og de hevder i stedet "– Vi trenger den personlige lovsangen."

Hm. Ser at det skrives at "[Lovsang har blitt kult igjen](#)", og "[Med pop og EDM har pinsebevegelsen stått opp igjen](#)". Flere blir pga. musikken lokket til Gudstjeneste i pinsekirkene. Jaja, dem om det. Jeg vil nok aldri bli glad i akkurat denne musikkformen for min del, men så er jeg jo en gammel gretten gubbe da.

Arvid Pettersen

Arvid Pettersen – en mann som selv befinner seg i lovsangbransjen – har vært ute i avisen [Vårt Land](#) oktober 2018 med litt små-kritikk mot standard lovsang. Noen momenter fra det han kom med:

- Han etterlyser en rikere lovsangflora.
- Dagens lovsang mangler musikalsk bredde.
- Lovsangen har fremmedgjort allsangen.
- Lovsangen er smal og begrensende/begrenset.
- Repeterende og ensformig preg.
- Ofte minner lovsangene om svært enkle poplåter.
- Passiviserende.
- Den gjeldende lovsangtrenden har vart i ca. 25 år nå.
- Selv ønsker han mangfold, han ønsker å sprengre grenser.

Selv har Arvid Pettersen valgt å samarbeide med Koinonia på sin siste plate. Akkurat dette imponerer meg i utgangspunktet ikke så veldig mye. Koinonia har hatt dønn kjedelig musikk i alle år hvis du spør meg. (*Men jeg har IKKE hørt plata når dette skrives, så jeg kan jo bli positivt overrasket.*)

Kilde bak betalingsmur: [Vårt Land: Etterlyser en rikere lovsangflora](#).

Rudi Myntevik

For Rudi Myntevik ble lovsangmiljøet for snevert, smalt og lite tolerant, og han forlot dette miljøet til fordel for det profane plate- og konsertmarkedet.

Kilde bak betalingsmur: [Vårt Land: Lovsangmiljøet og lovsangstilen ble for snevert og begrensende](#).

“Gamle dager”

Gamle dager ja. En periode var enkelte helt besatte av å lete etter djevelen i all ikke-kristen/profan musikk. Det gikk nesten sport i det å finne feil med den verdslige musikken. Enkelte gikk også drastisk til verks og kvittet seg med all musikk som kunne inneholde “uheldig påvirkning på svake kristne”.

Avslutning

Jeg avslutter denne artikkelen med en noe omskrevet konklusjon hentet fra artikkelens innledning: Lovsang er slik jeg ser det er i en del tilfeller en innadvendt, repeterende, meditativ og melankolsk musikkform for å skape den rette stemningen og atmosfæren (massesuggesjon). Sangen og musikken appellerer til de kristnes følelser. Jesus Kristus blir æret, tilbedt og opphøyet, men den dypere forkynnelsen (til oppbyggelse og omvendelse) via sangen er det ofte dårligere med. Ofte er det lite mangfold, i hvert fall tekst- og innholdsmessig, og også ofte stilmessig. Lovsang vil neppe bli forstått av folk flest med “stammespråk”

Lenker

- Vårt Land: – Lovsang kan bli en prestasjon: Studentprest og teolog Geir Otto Holmås etterlyser en lovsangskultur som vektlegger hvem Gud er mer enn opplevelsen av hans nærvær

Relatert

Del dette: